

Sygn. akt IV CSK 384/13

POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z wniosku M. Z.
przy uczestnictwie A. L., I. L. i M. K.-L.
o stwierdzenie nabycia spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 grudnia 2013 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w Z.
z dnia 23 stycznia 2013 r., sygn. akt I Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Dokonywana w toku postępowania kasacyjnego ocena skarg kasacyjnych w ramach tzw. przedsądu ma na celu wybór takich spraw, które powinny zostać rozpoznane ze względu na interes publiczny. Rozwiązanie to łączy się ściśle z charakterem skargi kasacyjnej jako szczególnego środka zaskarżenia, uruchamianego nie w ramach instancyjnego toku sprawy, lecz jako nadzwyczajnego środka prawnego, służącego do rozpatrzenia wyłącznie kwestii prawnych (materialnych i procesowych) związanych z wydanym przez sąd drugiej instancji zaskarżonym orzeczeniem. W związku z tak ukształtowanym modelem zaskarżania prawomocnych orzeczeń, skargę kasacyjną poddano szczególnym rygorom tak w zakresie podstaw, na jakich może być oparta jak i przesłanek, których istnienie przesądza o jej przyjęciu do rozpoznania. I tak, Sąd Najwyższy, zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Jeżeli skarżąca, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołuje się na przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., powinna w wyodrębnionym, wyczerpującym i pogłębionym wywodzie prawnym, odpowiadającym wywodowi wymaganemu przy przedstawieniu Sądowi Najwyższemu zagadnienia prawnego na podstawie art. 390 § 1 k.p.c., wykazać, że w sprawie rzeczywiście występuje istotne zagadnienie prawne, a także, że konkretny przepis rzeczywiście wymaga wykładni. Stąd też przedstawienie zagadnienia wymaga nie tylko jego sformułowania, ale przede wszystkim uzasadnienia obejmującego wskazanie kontrowersji i rozbieżnych ocen prawnych, jakie zagadnienie to wywołuje oraz wykazania, że mają one tak istotny, poważny i uniwersalny charakter, iż wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, koniecznego nie tylko do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy, lecz przydatnego także dla rozwoju judykatury (por. m. in. orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 7 czerwca 2005 r.

V CSK 3/05, niepubl.). Podobna sytuacja istnieje w odniesieniu do przesłanki potrzeby wykładni przepisów prawnych. Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania prowadzi do oceny, że nie spełnia ono powyższych wymagań.

Skarżąca, zgłaszając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania sformułowała, co prawda, zagadnienie prawne wiążące się z brzmieniem art. 386 § 6 k.p.c. i wskazała nasuwającą się jej wątpliwość na tle art. 952 § 1 k.c. jednakże przedstawione w obu wypadkach wątpliwości dadzą się usunąć w drodze zwykłej wykładni i stosowania prawa w konkretnym stanie faktycznym, nie stanowią zatem przesłanki przedsądu; w przeciwnym razie skarga kasacyjna nie miałaby granic a postępowanie kasacyjne byłoby kolejną (zwykłą) instancją.

Z przedstawionych przyczyn, przy uwzględnieniu, że w sprawie nie zachodzi nieważność postępowania, którą – zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. – Sąd Najwyższy bierze pod uwagę z urzędu, należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).